

ՎԵՐԱԳԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

1864 ՅՈՒՆԻՍԿ 29

ԶԱՐՀԱՆՊԱ

ՆՈՒՄԵՐՈՒ 69

ՍՈՆ ԹԵԼԵԳՐԱՓ ԽԱՊԵՐԼԵՐԻ

Լօնտրա . Փետրվար 4 :

Բարլամենթ մեծլիսի աղբար : Բեմի նուրդ . տա Գրալիչա հազոթլերի ասայիչին պա . գասընա գայրեթինի տեղամ իտեճէք տիր :

Լօրտ Նօն Բըսըլ Լըրուար գամարասընտա պէյան իլլէմիլ քի , Ինկիլթէրրա Տանիմար . գալըլարա սիլահ իլէ իմտատ իթմէյէ տօղ . րուան տօղընյա սէօղ վէրմէմիլ տիր . ֆա . գաթ աթիտէնէ օլաճաղը մալիւմտէյիլ տիր :

Վիեննա . Փետրվար 5 :

Լսութրիսնըն պիր լիվա ասքէրի , Տան . վիրք էօնիւնտէ պուլլունան Տանիմարգալըլա . րըն պիր հարպ մեվգիլէրինի ալմըլար տըր , Լսութրիալըլարտան 30 զապիթ , վէ 519 նէֆէր թէլէֆ օլմուշ տուր :

Վիեննա . Փետրվար 6 :

Տանիմարգալըլար Ըլէզվիկի պօշաթմըլ . ար 60 թօփ պրոգարագ , Լսութրիալըլար մեզքիւր պէլտէյէ կիրմիչէր , վէ Տանիմար . գալըլար ֆլէնզպուրկիա տօղըն զովալամագ . տա տըրլար :

Բարիզ . Յունվար 25 :

Բրուսիա վէ Լսութրիա հիւքիւմէթլէրի Ինկիլթէրրա վէ ֆրանսայա խապէր վէրմիլ . րէր քի , Լսամանհատտ էֆքեարլար զիյա . տէսի իլէ ալէվլէնմիլ օլտուղընտան , Տանի . մարգայա վատէ վէրմէք մուխաթտըլ տըր :

Բարիզ , Լօնտրա , Վիեննա վէ Պէրլին պէյինտէ մուխապէրէլէր տէվամ իթմէքտէ իսէ տէ , միւլէֆֆագ օլաճաղլարընա իւմիւտ . կօղ տուր :

Լօնտրա . Յունվար 25 :

Թայիլ զազէթաք հէր նէ գատար ասայի .

չին պագասընա իւմիւտ կէօթէրիլ Նիք , Սօրէնի Բօն Լսամանհա պէյիւք հիւքիւ . մէթլէրինին Տանիմարգանըն 6 հաթթա ի . չին իսթէտիյի վատէյի գապուլ իթմէտիք . րէրինի պէյան իտէր . վէ մուհարէպէյիտէ . եաղլաշմըլ կէօթէրիլ :

Սօրէնի Բօն Ինկիլթէրրանըն պիթարաֆ . գալմայաճաղընը մէմուլ իտէր . ֆաղաթ . ֆրանսա , Բուսիա վէ Ըուէտ իլէ պէրապէր . Տանիմարգանըն թէմամիյէթինի վէգայէ ի . տէճէք տիր , տէր :

Լօնտրա . Յունվար 25 :

Թայիլ Ինկիլթէրրա գապիւնէթօսուն . տան ալտըլը պիր րէսի խապէրինէ նաղա . րէն , Լսամանհանըն պէյիւք հիւքիւմէթլէ . րի ասքէրլէրինին Ըլէզվիկէ կիրմէլէրինի . նէ կէրիյէ պըրագմագ վէ նէտէ մէքս իթ . մէք իսթէրլէր իմիլ :

Վիեննա . Յունվար 26 :

Գօթէնֆօնտան Դէնէրալ տէր քի Տանի . մարգանըն Վիեննայա կէօնտէրտիյի միւրախ . խաար Ս . Տը Պիւլճօ , տիւնքի կիւն էվրա . դընը Գօթ Ռէչպէրիկէ թագաթիմ իթմիլ . տիր :

Տանիմարգա էյչիսինին սըր քեաթիպի Ս . Տը Պիլ մուվագգաթէն Վիեննատա գալա . ճագ արը :

Համպուրկ . Յունվար 23 :

Գօթէնհալտան կէլէն խապէրլէրէ նաղա . րէն , կէրէք զապիթլէրէ , վէ կէրէք զաղէ . թա մուհարրիլէրինէ թէնպիճ օլունմուշ . քի , տիւլմանըն իսթիֆատէ իտէպիլէճէք հա . վատիսլէրի նէշը իթմէսիլլէր :

Վիէլ . Յունվար 26 :

Լշմիյէթէ շայան մահալլէրտէն ալընան . հալատիսլէրէ նաղարէն , ֆէտէրալ Գօմի .

սերլերի, Հօլշթայն հիւքիւմէթլերինի մէջիւսէ թօփլամայա նիյէթլերի վար տրու :

Միւնիխ . Յունվար 26 :

Հէզզիկ—Հօլշթայն միւրախստարը պոլ սապաճ պուրայա եթիշիւի տիր , վէ քէմալը մէմնունիյէթլէ գապուլ օլունմուլար : Հէհիր էմինի մէմլէքէթ թարաֆընտան վէ Հէզզիկ—Հօլշթայն Գօմիթէ րէյիսի Ս . Մէտիքիւս Գօմիթէ ճանիպինտէն մերգուլարը սէլամլայարագ , մուզիգանլար Հէզզիկ—Հօլշթայնա մախսուս պիր թէշէքքիւր տուաւը օգումուլար : Ս . Վիկիկը պիր թէյիւրլի նուրթ պէյլէմիշ , վէ եաշա Սապսիմիլիան փատիշաճը չաղըրարագ նուրթ գունու խիթամ էթմիշ տիր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պօղչա ատա գայմագամլըղը , Կէլիպօլու գայմագամը սապըգ իզզէթլու Հիւսէյին աղայա իհալէ պուլբուլմուլ տուր :

Կէլիպօլու գայմագամլըղը , Պօղչա ատա գայմագամը սապըգ իզզէթլու Հիւսէյին աղայա իհալէ պուլբուլմուլ տուր :

Մանասթըրտան ալաֆրանկա Յունվար 24 թարիխի իլէ եազըլան պիր մէքթուպաաշունու օգուրուլ :

Մանասթըրտա պոլ սէնէ դըշ փէք շիտտէթլի օլտուղսնտան , չօգ մահալլէրտէ մուխապէրաթ պիւսպիւթիւն մէն օլունմուլ տուր : Մանասթըր տախիլինտէ սօուգ փէք շիտտէթլի տիր . վէ օ տէրէճէ գար եաղմըլ քի Սիպիր հէյէթինի քէսպ իթմիշ տիր : Բօսթա պուրայա տայիմա վազթընաան իքի իւչ կիւն սօղոա եթիշիւր : Հարպիյէ միւֆէթթիշի տէվլէթլու Մուսթաֆա փաշա եազընտա պուրայա վասլ օլաճագ տըր : Միւշիւր գայմագամը նասպ օլունմուլ օլան Պիւրիկ սաստէթլու Օսման փաշա վէ Լպտի փաշա Իւսկիւտարտան պուրայա ալտէթ իթտիլէր : Միւշարալէյ Օսման փաշա հազըթլերինին Գարաուաղ մուհարէպէսինտէ Սալթանէթի

Մէնիյէյէ իպրագ իյլէտիյի խըտէմաթը մէպրուրէսինի չօգլարըն մալիւմի տիր :

Ենի նասպ օլունան մուհասէպէճի Լպմի պէյ տիւնքի կիւն պուրայա եթիշիւիշ օլմաղէ հէք քէս մէմնունիյէթ կէօթէրմիշ տիր . չիւնքի սապըգ մուհասէպէճի ազլ օլալըտան պիրի գափուտա հիչ պիր մասլահաթ թէսվիյէ օլունմայօրուտու :

Մէշհուր վէ մալիւմաթլը օլան Մէֆիւլ Տէրօմիլէ նամ Բարիզ զազէթասը քի խուսուսի իլէ մէվաւտը տիւրօմաթիգիյէյէ տալիր հափաթիւրի չօգ քէրրէ րէսմի մահալլէրաէն ալարագ նէշօ իտէր , ալաֆրանկա Յունվար 17 սինտէքի նիւմէրօսընտա եազմըլ տըր քի , Սըր Հէնրի Պալլըր Բարիզտէ պուլունտուղու հալտէ , Ս . Տրուէն տը Լիխտին իլթիմասը իլէ Ուլահ Պուղտան հիւքիւմէթլերինին տահա պիր լայըղըճա իտարէ օլունմասը իչիւն պիր լահիյա թանղիմ իթմիշ քի մէմլէքէթէյնտէ էլան վուգու պուլան գարըղըգլըգլարը տէֆ իթմէյէ չօգ թէսիրի օլապիլէճէք տէյու մէմուլ օլունուր :

Մէֆիւրիմիլըն թէրթիպ իթտիյի լահիյա սընըն մուխթասարճա թարիֆի Մէմօրիալ տան ալարագ պուրատա տէրճ իտէրիգ . լաքին պուլ հափաթիւսին սահիճ օլմասընա քէֆալէթ իտէմէյիլ : Եալընըլ շու հափաթիսի զէքր իտէպիլիլիլ քի Սըր Հէնրի Լսիլ թանէյէ ալտէթ իթմէք իչիւն եօլա չըղմաղտան , պիր մէմուրիյէթի մախսուսէ իչիւն Բարիզտէն Լօնտրայա կիթմէյէ մէճպուր օլմուլ տուր , սէրիյէն Լօնտրատան չըգըպ օն պէշ կիւնաէն Լսիլթանէյէ միւվասալէթ իտէճէք տիր :

« Ինկիլթէրա Տէր սաստէթ սէֆիւրինին պուլ թէտպիրի (տէր Մէմօրիալ) Բարիզ ահտնամէսինի իմզա իտէն տէվլէթլէրէ թագտիմ օլունարագ , պուլտան սօղոա վուգու պուլաճագ միւզաքէրաթէ տասս օլաճագ տըր : Սըր Հէնրի Պալլըր թէքիֆ իտէր քի քէֆալէթ իտէն տէվլէթլէր թագաֆընտան

պիւր գօթիթէ թէշքիւ իլէ Բուժանեանն խա-
րիճինտէ պուլունան մուգատտէմաշալէրէ
այիտ մանասթըրլարիբաւարընըն հուգուգու-
նու թէֆթիշ օլունսուն : վէ Կէյէնէն գարա-
լըյըա միբիյէ զապթ օլունան մանասթըր-
լարապէտէլ պիւր թագմինաթա գարաւր վէրիւ-
սին :

Սէֆիրի մուճալիէյհ սախի թէքլիֆ իտէր
քի, ահանամէյի մէզպուրու իմզա իտէն տէվ-
լէթլէր Բրէնս Գուզայա պիւր շէաիտ բրօ-
թէսթօ կէսնտէրսինլէր, վէ քէնտիլէրին բի-
զասը օլմայընճա, նէ տէրէճէ միւհիմ պիւր
մասլաշաթ օլուրսա օլուն, մէզպուր ահա-
նամէնին գուվէթի իլէ խօտ պէ խօտ իճրա-
սընա թէշէպպիւս իտէմէյէճէյինի աղնաթ-
սընլար :

Բրէնս Գուզա վէ Կէյէն պէյնինտէ վու-
գու պուլմուշ օլան միւճատիլէ տէֆ օլուն-
մագ իշին, պիւր մուհաքէմէ մէճլիսի ագտ
օլունմասընը վէ մէզքիւր մէճլիստէ հուգու-
գու միլէթէ այիտ օլան մէսէլէրի սուրէ-
թի դաթիտէ ֆասլ օլունմասընը թէքլիֆի-
տէր :

Բրէնս Գուզանն պապը ալի իլէ օլան
մինասէպաթը, վէ ահանամէյի իմզա իտէն
տէվլէթլէրէ գարը թուրթուղու թաւը վէ
հարաքէթի, 1858 ահանամէսինին եէնի-
տէն մուլայէնէսի իլէ թանգիմ օլունաճագ
տըր, վէ պուլ նիզամնամէ քէֆալէթ իտէն
տէվլէթլէր թարաֆընտան իմզալանըպ պուն-
տան սօզրա Բուժանիայայա թէսիբի օլան
ահանամէլէրին պիւր գըսմը թուրթուլաճագ
տըր :

1. 2.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Օթ Կոյէնէն նամ զաղէթա տուգալըգ-
լար մէսէլէսինէ տայր Գրանսա վէ Ինկիլ-
թէրրանն թուրթուղու բօլիթիգասընը շու-
վէճ իլէ խիւլասա իտէր :

Ս. Տրուէն տը Լիւիս, Լօրտ Բըսըլը
Լլամաննա հիւքիւմէթլէրինէ ֆօսուլանէ

վէ մաղըուրանէ եաղտըղը նօթալարնա ճէրհ
վէ մուխալէֆէթ կէօսթէրմիշ տիր . վէ Լ-
լամանեալըլարն Գրանսայը միրաա գալմըշ
տիւշման ատտ իտուպ, Ինկիլթէրրայը միւթ-
թէֆիգի թապիլէրինի սայմալարնտա իշլէ-
տիքլէրի հագսըղըղը մէյտանս չըգարմագ
խթէտիյի իշին, Գրանսա խարիճիյէ նա-
զըրը Լլամանեանն օրթա հիւքիւմէթլէրի-
նէ զայէթ մինասիպէթլի վէ խայրիսահանէ
ուճուլի նամէլէր կէօստէրմիշ տիր :

Պու խապէրտէ նէ գասար ճէլպ իտիճի
շէյլէր օլտուղունու պիլմէմէլլիյէ վուրամա-
յըղ . ունուլթմայալըմ շունս սէյլէմէյէ
քի պիրինճի Կարօլէօն քէնտի թարաֆըն-
տան Լլամանեանն իքինճի մէրթէպէտէ
պուլունան հիւքիւմէթլէրի վիգայէ իթմիշ
օլուպ, իւշինճի Կարօլէօն տախի սէլէֆի-
նին չու էսէրինէ մուվաֆագաթ կէօսթէրմէք
իշին օ եօլա կիրմէյէ պիւր սէպէպ թուրթ-
մուշ տուր . լաքին պէյիւկ տէվլէթլէր հիւ-
քիւմէթլէրի Գրանսանն շու նօթասընտան
խթիֆատէ իտէպիլիլէր :

Տանիմարգա վէ Լլամաննա նիզասընն
պիր էճնէպի մէճլիսինէ գօնուլմասը հագ-
գընտա Լլամանեանն կէօսթէրտիյի մու-
խալէֆէթի էօնիւնտէ, Գրանսանն մէզքիւր
նօթասը գօնֆէրանս մէսէլէսինի դաթէն բէտտ
իթմէյի միւֆիտ օլաճագ տըր . Ս. Տրուէն
Տը Լիւիսին նօթասը Լօրտ Նօն Բըսըլըն
վէրտիյի գօրգուլարա փանպէհի տիր :

Գրանսանն բօլիթիգասը Ինկիլթէրրայը
զաթէն թէսիլլի պիլտիյի պիր պէլտէտէ
տախի խաթաթ իտէճէք տիր . պէլքի պուլ
խուսուտա, Ինկիլթէրրատա ուճուրու խա-
րիճիյէյի խտարէ իտէն էսալէթլու Լօրտըն
չօլփա վէ գապա փօլիթիգասը իւզէրինէ,
Ինկիլիզ բարլամէնիթին կէօզի աղըր :

— Չէրքէզիսթանտան Գիւկտեմբեր 25 թա-
րիսի իլէ կէլէն խապէրլէրէ նազարէն, Բու-
սլար Ուպէն տէրէսի իւզէրինէ ասքէր կէօն-
տէրիոզ Բասիտէ եէթիշլիլէր, վէ օրատա

